

Geniet van het leven, nu...

Gerrit Houtman

Zacht dobberend op mijn luchtkussen, houd ik voorzichtig de kustlijn in de gaten.

Zorgeloos genieten mag, maar ik heb geen zin om straks enkele kilometers naar de kust te zwemmen. Vakantie. Heerlijk, een zacht zonnetje op mijn huid en een gevulde picknicktas op het strand. Geen telefoon, geen mails te beantwoorden, geen emotionele oproepen die ik op de wachtlijst moet zetten. Even helemaal niets. Maar toch, geniet ik wel genoeg, schrik ik opeens op. Want volgende week ga ik weer terug. Dan kan ik een week later de foto's nog eens bekijken om me met enige inspanning te herinneren hoe fijn en rustig het hier wel was, maar het werk heeft me dan inmiddels weer volledig geannexeerd. Laat ik nu genieten, zeg ik tegen mezelf. Nu. Ik zak weer wat achterover en sluit mijn ogen. Zacht meedeinend met het water voel ik mijn lichaam los komen van alle verstarring van de afgelopen tijd, alsof het eindelijk na vier dagen hier ook eindelijk vakantie mag nemen. Vakantie, vanmorgen hebben we op onze mountainbikes het halve eiland afgefietst. De wegen zijn hier niet al te best, maar het uitzicht was telkens weer de moeite waard. Nieuwe baaien en andere uitkijkpunten. Helderblauwe lucht maar nog helderder blauw het water. Ik bedenk dat diepzeeduiken wel erg riskant en inspannend maar wel ongelooflijk ontdekkend moet zijn. Ik troost mezelf dat vakantie boven de waterlijn ook best de moeite waard is. Ik zeg mezelf: 'Gerrit, dit is je droomvakantie, wat wil je nog meer? Geniet er van.' Toch kom ik niet helemaal tot rust. Echt honderd procent genieten doe ik niet. Gek eigenlijk, uiterlijk gezien is dit het paradijs en precies wat ik nodig heb en toch? Ik voel me schuldig. Heb ik wel hard genoeg gewerkt? Heb ik wel het recht om zo te kunnen genieten? Heb ik het wel verdiend? Ik weet het is geen dure reis, maar toch, ik ken genoeg mensen die zich zo'n vakantie niet kunnen permitteren. Zoals mensen die praktisch nooit op vakantie gaan door een handicap van één van de gezinsleden. Volgende week vragen er mensen aan mij: 'En Gerrit, hoe was de vakantie?' Terwijl ik weet dat zij dit jaar niet kunnen gaan.

Wanneer heb je recht om te genieten, bedenk ik, wanneer ik later heerlijk op het terras vlak voor het hotel van een glas inlandse wijn zit te genieten. Omdat de wind wat is opgestoken hebben we toch maar vanwege de kilte een trui aangetrokken. Toch kan het geluid van de wind en de golven mijn vragen niet overstemmen. 'Stop toch met piekeren', zegt mijn vrouw die iets voelt van mijn gespannenheid, 'geniet nu', zegt ze. Ja, dat is mooi gezegd maar hoe doe je dat. Leven in het 'nu'. Telkens als ik mij kan ontspannen, komt, *of* het verleden op me af met al zijn twijfels: heb ik mijn werk wel goed gedaan, heb ik de juiste keuzes gemaakt? *Of* ik ga piekeren over de toekomst, hoe moet mijn programma er de volgende week uit zien. Leven in het heden, in het nu, dat is niet zo simpel. De volgende morgen gaan we tennissen. Niet dat we daar goed in zijn. Integendeel het is voor mij jaren geleden dat ik een racket heb vastgepakt. Maar het is één van de weinige sporten die je bij het hotel kunt doen. Het manoeuvreren om op zijn minst de ballen zo ver mogelijk van me af te slaan en de pijn in mijn rechterpols doen mij mijn zware gedachten even vergeten. Het geconcentreerd bezig zijn helpt me zelfs om voldoening en me weer één te voelen. Is dat nu het nu, vraag ik me af, terwijl ik laat in de namiddag alleen op een rotsblok over de glinsterende zee zit te kijken, schuin tegen het zonlicht in. Net alsof een vliegtuig duizenden stukjes zilverpapier over de zee heeft uitgestrooid. Even komt er een vredig en rustig gevoel in me. Even voel ik me één met het moment van de zee, de milde zon en de rust die met de wind naar me toegewaaid komt.

Het is een sterk gevoel van 'een-zijn' met het heden. Het afgelopen jaar ben ik met zoveel dingen tegelijk bezig geweest, dat ik de draad ben kwijtgeraakt. Wat is mijn visie? Waar ging het om? Wat wil ik eigenlijk bereiken? Ik word wat ouder en zou nog zoveel willen doen en tegelijk weet ik dat ik beperkt ben en realistische keuzes moet maken. Maar nu ervaar ik weer iets van rust. Rust die me uitnodigt om los te laten. Een rust die me het gevoel geeft er te mogen zijn. Dat er zin en waarheid is die ver uitstijgt boven al ons gepruts hier op aarde. Iets waar alles naar toe leidt en me overtuigt om me daar aan te geven. De schoonheid en de harmonie van het uitzicht overtuigen me en helpen me om te zien dat er meer is om te zien: er is iets dat de moeite waard is, iets waar ik me geheel aan kan geven, iets dat groter is dan mezelf. Opeens valt het woord genade bij me binnen. Genade, het woord dringt zich als het ware voorzichtig naar binnen. Genade: geen werken, geen verdienste, geen inzet van mij. Het is ontvangen, toelaten, net als in de branding je zachtjes laten meedeinen. Dit is wat Jezus bedoelde met tot Hem komen om rust te krijgen. Geen leegte, niet een onbewust zijn van je omgeving en de mensen om je heen. Maar rust, in het middelpunt van het leven komen.

We lopen door de halfduistere kathedraal. We waren er binnen gegaan om even rust te zoeken na de drukte in de nauwe straatjes. Maar ook hier zie ik een gids druk bezig door wilde gebaren en in drie talen tegelijk pratend de kwaliteiten en specialiteiten van zijn kerk aan een grote horde belangstellenden om hem heen over te brengen. Rust vind ik hier niet, totdat ik achter in het koor een prachtig gebrandschilderd raam ontdek met ongelooflijk veel blauw. Een kleur die normaal mij hard en koel overkomt, maar hier een warm gevoel geeft. Hoewel het tafereel van Jezus met enkele van zijn apostelen in laatmiddeleeuwse vorm is gegoten doet het me iets. Meestal zijn gebrandschilderde ramen zo statisch, veel gegevens in één compositie, maar hier merk ik hoe dynamisch het verhaal wordt uitgebeeld. En achteraf bedenk ik: is dat niet genieten: echt waarnemen en alle andere stoorzenders uitsluiten? Onbevangen naar je toe laten komen en bewonderen om zo de schoonheid niet alleen te zien maar te ontmoeten? Gaat er daarom zo veel langs ons heen en raakt ons zo weinig omdat we zo kritisch zijn en we ons niet laten raken?

Een week later zit ik weer achter mijn bureau. Ik zie de stapel post voor me liggen, naast de lijst met telefoontjes die ik moet beantwoorden. De zegen van een secretaresse; je werk is al voorbereid. De emails durf ik nog niet na te kijken. Ik weersta ook de neiging om er in te vliegen zodat ik al een deel van de administratie heb afgewerkt voor het eerste gesprek. Ik neem het bureau, mijn vast werkplek in me op. Ik leg mijn handen vlak op het blad en ben dankbaar dat ik hier mag werken. Ik word me bewust van het 'nu'.